

Сравнение и противопоставление информации в нехудожественном тексте с информацией в других источниках формирует у ребенка необходимость оценивать любую информацию, поступающую извне, и осуществлять выбор на основе собственных убеждений.

Дополнение содержания нехудожественного текста, представленного как несплошного, в виде таблицы или схемы, ориентирует на поиск недостающей информации с целью оценки целостности представления какого-либо факта или явления.

Учет обозначенных приёмов работы над текстом выстраивает новую модель чтения и формирует компетентного читателя, который умеет выбирать и отбирать, что и как надо прочесть; владеет методами рефлексивного мышления: остановкой, припоминанием, вычленением, поиском противоречий и сходств, действиями по аналогии с успешно выполненной деятельностью, сопоставлением результатов и целей, корректировкой; имеет сформированный интерес к работе с книгой, а самое главное, использует полученные знания в жизни. [5]

Нехудожественный текст необходимо вводить в практику обучения родному языку, поскольку наряду с художественным текстом он формирует читательскую грамотность, которая в мировом контексте рассматривается как один из самых важных параметров готовности к жизни в современном обществе. Знания и умения, полученные в работе с нехудожественным текстом, помогают научиться грамотно воспринимать информацию, оценивать ее качество, понимать ее скрытый смысл, использовать в жизни.

БИБЛИОГРАФИЯ

1. ВАЛГИНА, Н.С. Теория текста// [http:// www.hi-edu.ru/e-books/xbook029/01/part-014.htm](http://www.hi-edu.ru/e-books/xbook029/01/part-014.htm) (Дата обращения: 25.03.2021)
2. Кодекс Республики Молдова об образовании// <https://lexed.ru/zakonodatelstvo-ob-obrazovanii/kodifikatsiya-zakonodatelstva-ob-obrazovanii/kodeks-respubliki-moldova-ob-obrazovanii.php> (Дата обращения: 28.03.2021)
3. Начальное образование: Национальный куррикулум. Русский язык и литература / М-во образования, культуры и исследования Респ. Молдова; нац. коорд.: Анжела Кутасевич и [д.р.]; нац. эксперты коорд.: Людмила Уреу [и др.]. Кишинэу: Lyceum, 2018 (F.E.-P. "Tipografia Centrală"), с.19-65. ISBN 978-997503263-1-5
4. РОЖДЕСТВЕНСКАЯ, Л., ЛОГВИНА И. Формирование навыков функционального чтения: Книга для учителя. Нарва, 2012. 57 с. ISBN 978-5-7695-6220-4.
5. СМЕТАННИКОВА, Н.Н. Чтение и грамотность в современном мире// ВЕСТНИК Челябинской государственной академии культуры и искусств, 2010, №4 (24), с.12 -15. ISSN 2542-0917
6. ЦУКЕРМАН, Г.А. Оценка читательской грамотности. Материалы к обсуждению. М., 2010. 67 с. <http://2020strategy.ru/data/2011/07/15/1214720557/4.pdf> (Дата обращения: 29.03.2021)

ASPECTE DE VALORIFICARE A PRELEGERII-CONFERINȚE LA CURSUL UNIVERSITAR „DIDACTICA DEZVOLTĂRII PERSONALE” PENTRU STUDENȚII PROGRAMELOR DE FORMARE ÎNȚĂLĂ „PEDAGOGIE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR”

**ASPECTS OF VALUATION OF THE LECTURE-CONFERENCES AT THE
UNIVERSITY COURSE "DIDACTICS OF PERSONAL DEVELOPMENT"
FOR STUDENTS OF INITIAL TRAINING PROGRAMS
"PEDAGOGY IN PRIMARY EDUCATION"**

*Liliana Saranciuc-Gordea, doctor, conferențiar universitar,
UPS „I. Creangă” din Chișinău*

*Liliana Saranciuc-Gordea, doctor, associate professor
UPS „I. Creangă”, Chisinau*

ID ORCID: 0000-0001-6815-782X

CZU 378.147.31:371.13

Abstract

This article elucidates some scientific, normative and methodological aspects of university teaching at the course „Didactics of Personal Development” for students of initial training programs „Pedagogy in Primary Education”

Key-words: university didactics, university course, lecture, lecture-conference, individual learning strategies according to the criterion of information processing.

Cursul universitar „Didactica Dezvoltării Personale” (DDP în continuare):

- prefigurează, conform *Planului-cadru pentru studii superioare (2020)*, **unitatea de curs** „activități de învățare bine definite și structurate, urmărind un set coerent și explicit de rezultate ale învățării, exprimate în termeni de competențe și criterii de evaluare corespunzătoare” [11, p. 3] **la categoria formativă** „**b. unități de curs de specialitate** - asigură elementul distinctiv al formării profesionale, reieșind din logica structurării domeniului, în conformitate cu tendințele pieței muncii, asigurând astfel un nivel sporit de relevanță a studiilor și de angajare a absolvenților” [ibidem, p. 4];

- vizează valorificarea competențelor specifice la programele de formare inițială „Pedagogie în învățământul primar”;

- valorifică, conform *Cadrului de referință al curriculumului universitar (2015)* [7]:

* procedurile pentru asigurarea calității procesului de predare-învățare-evaluare „se desfășoară conform metodologiei și normelor de calitate, având în vedere următoarele componente: curricula și proiectarea didactică, managementul procesului de predare-învățare-evaluare; strategia de predare, resursele de învățare; stagiile de practică și evaluările finale” [7, pp. 12-13];

* proiectarea produselor curriculare de desfășurare a activității de instruire (curricula, suport de curs, ghid metodologic) [ibidem, pp. 22-23];

* implementarea produselor curriculare de desfășurare a activității de instruire [ibidem, pp. 23-24];

* dezvoltarea produselor curriculare de desfășurare a activității de instruire raportate la schimbările permanente și la tendințele dezvoltării curriculumului la nivel național și internațional [ibidem, p. 27];

- se realizează la *Standardele de competență profesională ale cadrelor didactice din învățământul general (2018)* [12].

- se raportează la domeniile de competență curriculare pentru cele 5 module ale disciplinei școlare „Dezvoltarea Personală” (DP în continuare) din aria curriculară „Consiliere și dezvoltare personală” în clasele primare [4, p. 14; p. 179].

Prin prisma *elementelor de didactică universitară*, la nivelul proiectării curriculare a procesului de învățământ universitar (C. Temple (2002); V. Guțu (2015); C. Onu (2017), **cursul**, seminarul și laboratorul **universitar** reprezintă *forme de organizare a activității didactice, proiectată și realizată în mod special în învățământul superior* [apud, 8, p. 3].

După C. Temple, V. Guțu, N. Vișanu **cursul universitar** [ibidem, pp. 3-4]:

- *este o formă* fundamentală de organizare a activităților didactice universitare, fiind centrată pe activitatea de predare, desfășurată de profesor;

- *definește ansamblul* activităților de predare-învățare-evaluare conform curriculumului universitar, realizat pe parcursul unui semestru, an academic;

- *reprezintă*, din perspectiva proiectării, *demersuri curriculare*, elaborate de către cadrele didactice în raport cu politicile educaționale universitare, dar și viziunile didactice proprii;

- *vizează o tipologie de design instrucțional*:

▪ *cursul introductiv* - are loc la începutul anului universitar sau al semestrului;

▪ *cursul de prezentare de noi cunoștințe* - cadrul didactic prezintă sistematic conținutul științific al temelor din fișa disciplinei, pe baza tratatelor științifice, revistelor de specialitate, articolelor nou apărute, informațiilor de pe internet sau pornind de la cercetările personale în domeniu;

▪ *cursul integrativ* - se bazează pe secvențe de sinteză și recapitulare și are drept scop conturarea unei viziuni de ansamblu asupra conținutului predat în vederea pregătirii unor viitoare testări;

▪ *cursul aplicativ* - este centrat pe lucrări aplicative și poate fi abordat din patru direcții: de la teorie la teorie; de la practică la practică; de la idee la practică; de la practică la idee.

Conform *Cadrului de referință al curriculumului universitar* (2015), **cursul universitar** îndeplinește următoarele *funcții* [7]:

• *informativă*: studenții își dezvoltă cunoștințele specifice unui anumit domeniu;

• *stimulativă*: studenții sunt motivați să aprofundeze anumite teme/domenii;

• *formativă*: contribuie la formarea atitudinilor, convingerilor, valorilor, curiozității epistemice a studenților;

• *orientativă*: orientează procesul de învățare al studentului și oferă noi direcții de studiu și cercetare;

• *educativă*: cursul contribuie la formarea deprinderilor intelectuale ale studenților și la dezvoltarea culturii de specialitate;

• *axiologică*: cursul induce un set de valori epistemice și morale necesare oricărui specialist într-un domeniu [7, p. 60].

În conformitate cu paradigma metodelor didactice, se disting următoarele **tipuri de cursuri universitare**: prelegere clasică; dezbateri; prelegere-dezbateri; **prelegere-conferință**; prelegere problematizată; introductive/de inițiere; tematice; de sinteză; teoretice; practice/aplicative; modular-integrative (sandwich) [8, p. 4].

Conform dicționarului explicativ al limbii române *prelegerea* - curs, lecție în învățământul universitar; conferință publică (aparținând unui ciclu) [5]. Cu ajutorul prelegerii se transmit informații auditoriului, oferindu-se totodată un model de abordare a unei probleme sau de interpretare a unor date, prin exploatarea la maximum a conceptului de predare ca artă, axată pe rezultate cognitive și formative. În sensul dat, cadrul didactic universitar exercită rolul managerial de partener în procesul de studiere și cercetare, de moderator și facilitator al

dezbaterilor, de coordonator al proiectelor de cercetare, de manager al calității și performanței, de consultant, consilier etc. [12, p. 319]. În vederea eficacității și calității activității didactice la prelegere se respectă patru reguli de bază:

- 1) definirea clară a subiectului sau a problemei care urmează a fi abordată;
- 2) luarea în considerare a nivelului de competențe ale studenților;
- 3) stabilirea coerenței dintre finalități-conținuturi-tehnologii și evaluare;
- 4) luarea în considerare a criteriilor valorice, intereselor și preocupărilor studenților [15, p. 171].

Prelegerea-conferință are forma unei lecții științifice și practice prin existența unei probleme prestabilită și un sistem de rapoarte, iar discursurile, care alcătuiesc această prelegere, au o structură logică strictă (introducere, partea principală, concluzia). Ele sunt pregătite în avans pe baza misiunilor oferite de profesor, iar rezultatul tuturor discursurilor vizează acoperirea cuprinzătoare a problemei. Rolul lectorului este redus la formularea concluziei și a însumării rezultatelor textelor elaborate în mod independent, completând și clarificând informațiile prezentate [3].

După M. Bityanova, N. Basova prelegerea-conferință are mai multe particularități [1]:

- ajută la înțelegerea bazelor fundamentale științifice ale subiectului;
- contribuie la rezolvarea sarcinilor ce vizează probleme științifice și practice;
- oferă o prezentare holistică, sistematizată, bazată pe dovezi, a unei anumite probleme, a uneia sau altei abordări științifice. Autorii menționează că, acest tip de prelegere oferă studenților oportunitatea de a emite judecăți cognitive prin raționamente și comparații, prin analiza și sinteza problemei puse, astfel formând o viziune științifică la problemă și abilități de introspecție a propriilor acțiuni.

Conform autorilor, cadrul didactic universitar va manifesta o conduită didactică specifică acestui tip de prelegere prin:

- elaborarea unui plan minuțios de activitate la curs;
- abordarea strategiilor centrate pe student;
- detalierea planului de demarare și pregătire a studentului la prelegerea dată:
  - *situația problemă, intenționat stabilită de cadrul didactic universitar și prezentată;
  - *cadrul didactic universitar pune problema, dar o rezolvă și el însuși, dezvăluind toate contradicțiile soluției, logica sa și sistemul de dovezi disponibil;
  - *studenții urmează logica prezentării, participă în procesul de soluționare, iar cadrul didactic însoțește prezentarea cu întrebări la care răspunde singur sau îi implică și pe studenți.
- O particularitate esențială, în valorificarea prelegerii-conferințe, o marchează:
  - strategiile didactice interactive: învățare prin cooperare și colaborare care deservește:
    - interrelațiile care dezvoltă capacitățile sociale de comunicare și de adaptare la regulile grupului;
    - succesele înregistrate în soluționarea colectivă a problemelor;
    - stimularea gândirii critice, creative și laterale;
    - dezvoltarea încrederii în propriile puteri;
    - promovarea atitudinii pozitive, respectul reciproc și toleranța;
    - motivarea participării active și implicarea în sarcina colectivă [7, p. 66];

- strategiile de învățare individuală/ autonomă „activități prin care subiectul își alege, își organizează și administrează acțiunile în vederea îndeplinirii unei sarcini sau atingerii unui scop” [7, p. 68];

- strategiile de evaluare formative „stimulează participarea fiecărui student prin proiectarea unor sarcini de învățare (răspunsuri la întrebări, referate, rezolvarea problemelor, discutarea situațiilor selectate din timp etc.) evaluabile imediat” [7, p. 72-74].

Astfel, prin prisma abordărilor științifice, normative și metodologice, vin cu intenția de a prezenta o experiență personalizată, la cursul universitar DDP pentru studenții programelor de formare inițială „Pedagogie în învățământul primar”. Voi detalia unele aspecte de didactică universitară la:

- *Unitatea de învățare/modul: 2. Prioritățile curriculumului la disciplina școlară DP în clasele primare.*

- *Subiectul tematic: 2.2.2. Modulul 2. „Asigurarea calității vieții”.* Pentru această activitate didactică au fost prevăzute și realizate orele de contact direct, conform curriculumului disciplinar, astfel, valorificând competențele specifice (dezvoltate în cadrul programului) la curs.

În conformitate cu paradigma metodelor didactice din perspectiva finalităților și a tipurilor de activități teoretice (N. Vințanu, V. Guțu, C. A. Мухина А. А. Соловьева, N. Bîrnaz, O. Dandara, V. Goraș-Postică et. al.) am optat pentru:

- *tipul de curs universitar:* prelegerea-conferință;
- *forma unei lecții științifice,* la nivel de o problemă prestabilită (Modulul 2 la DP);
- *metode didactice:* dezbaterea în baza sistemului de rapoarte – produse;
- „*produse*” realizate prin metoda „hartă conceptuală/cognitivă” și diagrama elaborării unui eseu (pedagogic) [9, p.146; p. 198] ca strategii de învățare individuală după criteriul de prelucrare a informației - de integrare a unor noi cunoștințe într-o structură cognitivă deja existentă prin analogie cu informația nouă stabilită.

În cheia dată am formulat *obiectivele prelegerii – conferințe (60')*: La sfârșitul activității, studenții vor fi capabili:

O.1. să ilustreze referențialul teoretic al educației pentru integritatea persoanei - reper conceptual la modulul 2 disciplina DP;

O.2. să elucideze reperatele teoretice ale dezvoltării durabile - reper conceptual la modulul 2 disciplina DP;

O.3. să asambleze punctele comune ale conceptelor „educație pentru integritatea persoanei” și „dezvoltare durabilă” ca repere conceptuale la modulul 2 disciplina DP care proiectează competența specifică, unitățile de competență și conținuturile recomandate.

Pentru demararea activității la prelegere, studenții, la lecția precedentă au fost inițiați și informați despre modalitatea de organizare a activității de învățare autonomă/individuală pentru cursul dat și a lecției prelegeri-conferință propriu-zisă:

1. s-a explicat și demonstrat studenților ce este o hartă conceptuală și o diagramă a elaborării unui eseu;

2. s-au enunțat obiectivele prelegerii - conferințe;

3. s-au stabilit sarcinile frontale unice pentru toți studenții conform obiectivelor enunțate:

- studiul și analiza temei: 2.2.2. Modulul 2. „Asigurarea calității vieții” din unitatea de învățare 2 din suportul de curs [14, p. 50];

- studiul și analiza textului suport din ghidul supliment la curs: „Educația pentru integritatea persoanei și dezvoltarea durabilă - repere conceptuale la modulului 2 disciplina DP care proiectează competența specifică, unitățile de competență și conținuturile recomandate”;
- elaborarea autonomă a hartei conceptuale de fiecare student, pentru O.1. și O.2.;
- stabilirea grupurilor (eterogene) de lucru prin cooperare (5 membri în cinci grupuri de lucru, din 25 de studenți la curs);
- stabilirea termenului limită de plasare a produselor individuale pe classroom.google în raport cu grupul de cooperare format;
- numirea moderatorilor de grup care studiază, analizează și assemblează produsele individuale elaborate de membrii echipelor de lucru, plasate pe classroom pentru O.3. prin diagrama elaborării unui eseu, ca produs al lor individual elaborat;
- prezentarea răspunsului final de către moderatorii de grup în cadrul dezbaterii la curs, respectând structura: introducere – cuvinte-cheie, partea principală – elaborarea textului, concluzia - reflecții proprii ca viitor învățator, respectând timpul stabilit (8').

De asemenea, s-a declarat despre rolul cadrului didactic universitar în activitatea dată - formularea concluziei și a însumării rezultatelor textelor elaborate în mod independent. În acest sens, am formulat următoarea concluzie, completând și clarificând informațiile prezentate (6'):

Ambele concepte:

- consolidează aspectul prospectiv al educației de calitate în sec. XXI;
- conceptualizează modulul 2 la disciplina DP în clasele primare;
- încorporează mesajului educațional al modulului 2 pe conținuturi :
  - (a) educația pentru integritate - competența integratoare „a învăța să înveți”;
  - (b) educația pentru dezvoltare durabilă – competențe sustenabile „educație de calitate”, „învățare continuă”;
- abordează interdisciplinar învățarea prin dimensiunile sale integrate în curriculumul formal și nonformal;
- respectă principiile învățării centrate pe elev:
  1. Interdisciplinaritatea;
  2. Pedagogia bazată pe proiect;
  3. Învățarea prin cooperare;
  4. Educația nonformală;
- abordează pedagogia interactivă axată pe cel ce învață - proces de învățare activ-participativă, gândire critică și învățare experiențială/bazată pe probleme/bazată pe sarcini concrete;
- abordează metodologia de învățare centrată pe elev.

Pe fundalul concluziei generalizatoare, am solicitat studenților, numind o persoană concretă, în baza hartei cognitive (realizate individual de fiecare) și a diagramei eseu (realizate de moderatorii în baza hartei cognitive) să propună verbal, subiecte la modul, indicând demersul curricular. Un exemplu de model, a fost prezentat și de mine la clasa I-a [4, p. 181]:

1. „Alfabetul bunei cuviințe” - demers curricular - politețea, semnificația și manifestarea politeții.
2. „Bună ziua – Mulțumesc – La revedere!” - modalități de salut, contexte.
3. „Suntem persoane elegante” - vestimentația; selectarea vestimentației în diferite situații.

4. „Spun NU dezordinei!” - lucrurile personale; ordonarea lucrurilor personale; ordinea acasă și la școală.

5. „De ce învăț la școală?” - beneficiile școlarizării și a studiilor; dorința de a merge la școală și a învăța; dreptul și obligația de a învăța.

Pe finalul prelegerii, studenții au fost atenționați despre modalitatea de realizare a sarcinilor la seminarul dependent de cursul dat, detaliată în suport, oferindu-le unele clarificări (9') [14, p. 140]:

- să lectureze:

● *Curriculumul Național. Învățământul primar* (2018) [4, p. 179].

- găsind competența specifică la modulul 2 „Asigurarea calității vieții”;

- identificând unitățile de competență la modulul 2 (cl. I-IV);

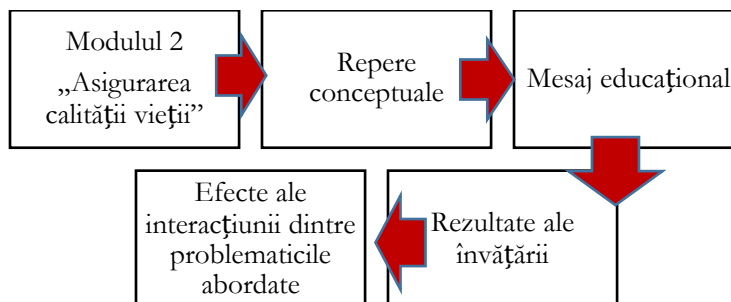
- listând unitățile de conținut la modulul 2 (cl. I-IV);

- distingând metodele didactice propuse în rubricația „Activități de învățare și produse școlare recomandate” (cl. I-IV) completând tabelul propus:

Metode tradiționale/clasice   Metode activ-participative   Metode interactive

● *Ghidul de implementare a curriculumului pentru învățământul primar* (2018) - disciplina DP [6, p. 230]:

- completând ferestrele organizatorului grafic cu referire la caracterul integrator specific dezvoltării competenței specifice 2 la modulul 2 „Asigurarea calității vieții” disciplina DP după modelul propus:

- făcând o reflecție personală despre caracterul integrator al abordării modulare - modulul 2. „Asigurarea calității vieții”;

- completând tabelul, anterior propus în baza lecturării curriculumului, cu metode centrate pe elev sugerate de ghid.

● Suportul de curs și ghidul complementar cursului la subiectul prelegerii - conferințe [14, pp. 142-144] propunând subiecte tematice la modul, indicând demersul curricular (predare-învățare), respectând abordarea curriculumului concentric prin completarea în continuare a tabelului propus:

clasa I	clasa a II-a	clasa a III-a	clasa a IV-a
1. Alfabetul bunei cuviințe pentru a fi un copil politicos „Salutul” (modalități de salut; contexte)	1. Eu, tu, fiecare (calitățile colegilor și prietenilor; valoarea calității; diversitatea calității)		

- extinzând activitățile de învățare la modulul 2 cu exemple aplicative la o clasă (se indică clasa) cu argumente bibliografice complementare (se indică sursa abordată) în cl. a II-a;

- lecturând și analizând exemplul de proiect didactic, propus, la disciplina DP, modulul 2 în clasa I-a la subiectul tematic „Suntem persoane elegante” - demers curricular „vestimentația; selectarea vestimentației în diferite situații”, în baza criteriilor propuse, la tipul de lecție ECD, focalizat pe strategii centrate pe elev și strategia de evaluare criterială prin descriptori (ECD) - Evaluare Formativ Interactivă (EFI).

Pentru aprecierea calității *Cadrului normativ al lecției*, în proiectul didactic, propus spre analiză, studenții au fost inițiați să se ghideze de următoarele criterii [6, pp. 13-14]:

- corectitudinea indicării tipului corespunzător al lecției din perspectiva formării de competențe (tipul lecției ECD cadru de învățare ERRE);

- adecvanța indicării unităților de competență prioritare pentru lecția dată;

- judiciozitatea formulării obiectivelor lecției (*deduse din unitățile de competențe selectate* pentru lecția dată, reflectând domeniile: cognitiv; afectiv; - psihomotor; valorificate atitudinile și valorile specifice predominante pentru disciplina respectivă (reliefate în competențele specifice ale disciplinei); *respectarea pașilor procedurii de operaționalizare* elaborată de R. F. Mager (1962) cu *formulare prin verbe ce indică ce va ști să facă elevul la sfârșitul lecției* (taxonomia Bloom-Anderson pentru domeniul cognitiv; taxonomia lui Krathwohl pentru domeniul afectiv; taxonomia lui Simpson pentru domeniul psihomotor) [6, pp. 15-18];

- adecvanța listării strategii didactice în conformitate cu demersul lecției (forme; metode, procedee și tehnici; mijloace, dozarea timpului) și în raport cu obiectivele lecției și vârsta elevilor;

- adecvanța indicării strategiilor de evaluare (EI, EFE, ES), instrumentul de evaluare și produsele vizate; metode, procedee și tehnici utilizate pentru tipul dat de lecție [6, p. 18].

Pentru aprecierea calității *Demersului didactic al lecției*, în proiectul propus spre analiză, studenții au fost inițiați să se ghideze de următoarele criterii [6, p. 19]:

- Corectitudinea ordonării etapelor lecției (Modelul ERRE)

- Judiciozitatea sarcinilor pentru fiecare etapă a lecției [2, pp. 16-17]:

*în **EVOCARÉ** de tipul *Implică-te!* care vizează conștientizarea nivelului de dezvoltare, informare în raport cu sarcina propusă; identificarea experienței proprii; exteriorizarea cunoștințelor, abilităților, atitudinilor la subiect; crearea condițiilor prealabile pentru formarea / dezvoltarea competenței;

*în **REALIZAREA SENSULUI** de tipul *Informează-te!* (lectură, ascultare activă) și *Procesează informația!* (reproducerea, traducerea, interpretarea, aplicarea, analiza materialului nou, care: completează și modifică schema cognitivă a elevului; asigură prelucrarea și înțelegerea ei de către elev; menține implicarea prin sarcini care facilitează contactul cu informația nouă și procesarea ei;

*în **REFLECȚIE** de tipul *Comunică și decide!* (în unele situații, în funcție de sarcina didactică, acest pas este aplicabil și la etapa de realizare a sensului) și *Apreciază!* care mențin implicarea elevilor prin schimb sănătos de idei; formează și exprimă atitudinile; restructurează durabil schemele cognitive inițiale; condiționează schimbările comportamentale; constituie un sistem de cunoștințe, abilități și atitudini cu referire la subiectul studiat.

*în **EXTINDERÉ** de tipul *Acționează!* în care elevii realizează un transfer de cunoaștere; aplică cele însușite la ore în situații de integrare simulate; aplică cele însușite în situații de integrare autentică; facilitează mobilizarea resurselor interne și externe la rezolvarea de

probleme simulate sau autentice; își dezvoltă competențe, care devin pe parcurs modele comportamentale obișnuite, firești.

- Adecvanța strategiei didactice și a strategiei ECD elaborată/optată în raport cu fiecare etapă a lecției (ERRE) [10, pp. 11-12].

- Originalitatea de producere a concluziilor (pot fi scrise și sub formă de reguli).

- Adecvanța anunțării temei pentru lecția ulterioară și a sugestiilor de pregătire a elevilor pentru ea.

- Originalitatea manierei de desfășurare a activității învățătorului proiectate.

- Originalitatea manierei de desfășurare a activității elevilor proiectate.

- Coerența exprimării scrise.

- Calitatea aspectului grafic.

BIBLIOGRAFIE

1. BITYANOVA, M. Derivată cu - Găsiți derivata: algoritm și exemple de soluții. Derivate ale funcțiilor simple. 2020. <https://ief-usfeu.ru/ro/proizvodnaya-c-u-naiti-proizvodnuyu-algoritm-i-primery-reshenii-proizvodnye/> (vizitat 27.02.2021)
2. CARTALEANU, T., COSOVAN, O., SOLOVEI, R., SCLIFOS, L. Training metodologic pentru cadrele didactice de liceu. Suport de curs. În : Proiectul educație de calitate în mediul rural din Moldova, 2017. <http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2017/07/Suport-de-curs-26-februarie-RO.pdf> (vizitat 27.02.2021)
3. Colegii și universități. Ce este o prelegere? Curs: definiție și tipuri. <https://ro.sodiummedia.com/4019588-what-is-a-lecture-lecture-definition-and-types> (vizitat 27.02.2021)
4. Curriculum Național. Învățământ primar, aprobat prin Ordinul MECC nr. 1124 din 20.07.2018. Disponibil la: https://mecc.gov.md/sites/default/files/curriculum_primare_site.pdf (vizitat 27.02.2021)
5. Dicționar explicativ al limbii române. <https://www.dex.md/definitie/prelegere> (vizitat 27.02.2021)
6. Ghid de implementare a curriculumului pentru învățământul primar. MECC. Chișinău: Editura Lyceum, 2018. https://mecc.gov.md/sites/default/files/ghid_curriculum_primare_rom_5.pdf . (vizitat 27.02.2021)
7. GUȚU, V. (coord.), BÎRNAZ, N.; DANDARA, O.; GORAȘ-POSTICĂ, V. et.al. *Cadrul de referință al curriculumului universitar*. Aprobat de Consiliul Național pentru Curriculum de pe lângă Ministerul Educației al Republicii Moldova. Chișinău: CEP USM, 2015.
8. Herman, I. Elemente de didactică universitară. Modul 2. Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia”, 2017. http://calitateid.uab.ro/imagini/Modul2_Herman.pdf
9. JOIȚA, E. (coord.) Formarea pedagogică a profesorului. Instrumente de învățare cognitiv-constructivistă. București: EDP, 2007. ISBN 978-973-30-1694-6
10. Metodologia privind evaluarea criterială prin descriptori în învățământul primar clasele I-IV. Aprobată prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1468 din 13.11.2019. Chișinău, 2019. https://mecc.gov.md/sites/default/files/mecd_1-4_15.11.20191_site.pdf (vizitat 27.02.2021)
11. Plan-Cadru pentru studii superioare de licență (ciclul I), de master (ciclul II) și integrate. Anexă la Ordinul nr. _120 din 10.02.2020. https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_8.pdf (vizitat 27.02.2021)
12. POPESCU, A., MALAI, L., LUPUȘOR, I. Specificul formelor de instruire în didactica universitară din perspectiva sporirii creativității studenților ingineri. CZU 378.013.77-

057.875(478) http://dspace.uasm.md/bitstream/handle/123456789/3808/Vol_45_318-321.pdf?sequence=1&isAllowed=y (vizitat 27.02.2021)

13. Standardele de competență profesională ale cadrelor didactice din învățământul general. Chișinău: ME CC al RM. Aprobate la ședința Consiliului Național pentru Curriculum, proces-verbal nr. 18 din 03 iulie 2018; prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1124 din 20 iulie 2018. https://mecc.gov.md/sites/default/files/standarde_de_competenta_profesionala_ale_cadrelor_didactice_din_invatamantul_general.pdf (vizitat 27.02.2021)
14. SARANCIUC-GORDEA, L. *Suport. Curs universitar Didactica Dezvoltării Personale*. Aprobate prin decizia Senatului UPS „Ion Creangă” din 17.12. 2020. Chișinău, 2020. ISBN: 978-9975-46-495-6; 37.015.D40.
15. ȚURCANU, C., TOMA, N. Forme de organizare a activității didactice și de asigurare a continuității între ciclurile învățământului superior. *Acta et commentationes, Seria Științe ale Educației*. 2017, nr. 1(10), 169-178. ISSN 1857-0623; E-ISSN 2587-3636.